आकाशवाणी समाचार- नेपाली
मितिः २० जूलाई २०२६
समयः ०७:२५ – ०७:३५ बजे (*अवधिः १० मिनट*)

<u>प्रमुख समाचार</u>

१. संसदको मनसुन सत्र आजबाट सुरु हुँदैछ। मनसुन सत्र अगाडि सरकारले हिजो संसद भवनमा सर्वदलीय बैठक आयोजना गरेको थियो।

२. प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले ५८ औं अन्तर्राष्ट्रिय रसायन विज्ञान ओलम्पियाडमा चार स्वर्ण पदक जितेकोमा भारतीय टोलीलाई बधाई दिनु भएको छ।

३. केन्द्रीय गृह तथा सहकारी मन्त्री अमित शाहले भारतीय जनता पार्टीले बंगाललाई फेरि महान बनाउने कुरा बताउनु भएको छ।

४. मध्य प्रदेश मन्त्रिपरिषद्ले समान नागरिक संहिता यूसीसी विधेयकलाई अनुमोदन गरेको छ।

५. स्पेनले डिफेन्डिङ च्याम्पियन अर्जेन्टिनालाई अतिरिक्त समयमा १-० ले हराउँदै २०२६ को फिफा विश्वकपको उपाधि जितेको छ।

<u>संसद सत्र</u>

संसदको मनसुन सत्र आजबाट सुरु हुँदैछ। २५ दिनको अवधिमा १९ वटा बैठकहरू हुने यो अधिवेशन १३ अगस्टसम्म जारी रहनेछ। मनसुन अधिवेशन अगाडि सरकारले हिजो संसद भवनमा सर्वदलीय बैठक आयोजना गरेको थियो। उक्त सर्वदलीय बैठकको अध्यक्षता राजनाथ सिंहले गर्नुभएको थियो, जसमा ४० राजनीतिक दलका ५० भन्दा बढी नेताहरू उपस्थित थिए। बैठकपछि पत्रकारहरूलाई सम्बोधन गर्दै संसदीय मामिला मन्त्री किरेन रिजिजुले सबै राजनीतिक दलहरूलाई प्रमुख मुद्दाहरूमा रचनात्मक छलफलमा संलग्न हुन र संसदको सुचारु सञ्चालन सुनिश्चित गर्न आग्रह गर्नुभयो।

बाइट

लोकसभाका अध्यक्ष ओम बिरलाले हिजो लोकसभाको कार्य सल्लाहकार समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्नुभयो। सरकार र विभिन्न राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूले सत्रको लागि प्रस्तावित विधायी र अन्य कार्यहरूमा विचार आदानप्रदान गरे। श्री बिरलाले रचनात्मक बहस, अर्थपूर्ण सहभागिता र सर्वोच्च संसदीय परम्पराहरूको पालनाको महत्त्वमा जोड दिनुभयो।

<u>दिल्ली पुलिस - सल्लाहकार</u>

दिल्ली पुलिसले स्पष्ट पारेको छ, आजदेखि सुरु हुने संसद अधिवेशनलाई ध्यानमा राख्दै नयाँ दिल्ली जिल्लामा कुनै पनि विरोध मार्च वा जुलुसको लागि अनुमति मागिएको वा दिइएको छैन। एक सामाजिक सञ्जाल पोस्टमा पुलिसले भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता २०२३ को धारा १६३ यस क्षेत्रमा लागू रहेको बताएको छ; फलस्वरूप, जन्तर मन्तरबाहेक विरोध मार्च, जुलुस, प्रदर्शन र पाँच वा सोभन्दा बढी व्यक्तिहरूको भेलामा कडा प्रतिबन्ध लगाइएको छ। दिल्ली पुलिसले सबै नागरिकहरूलाई कानूनको सम्मान गर्न, कुनै पनि अनाधिकृत जमघट वा जुलुसमा भाग लिनबाट टाढा रहन र सार्वजनिक शान्ति, सुरक्षा र सुरक्षा कायम राख्न सहयोग गर्न अपील गरेको छ।

प्रधानमन्त्री-ओलम्पियाड

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले ५८ औं अन्तर्राष्ट्रिय रसायन विज्ञान ओलम्पियाडमा चार स्वर्ण पदक जितेकोमा भारतीय टोलीलाई बधाई दिनु भएको छ। सामाजिक सञ्जालमा पोस्ट गर्नु हुँदै श्री मोदीले यो प्रतिष्ठित विश्वव्यापी प्रतियोगितामा भारतको अहिलेसम्मकै उत्कृष्ट प्रदर्शन भएको बताउनु भएको छ। उहाँले टोलीको प्रतिभा, समर्पण र विज्ञानप्रतिको लगावले सम्पूर्ण देशलाई गौरवान्वित बनाएको बताउनु भयो। श्री मोदीले लिथुआनियाको भिल्नियसमा आयोजित ३७ औं अन्तर्राष्ट्रिय जीव विज्ञान ओलम्पियाडमा पदक जित्ने भारतीय टोलीका सबै चार सदस्यलाई बधाई पनि दिनु भयो। खुशी व्यक्त गर्नु हुँदै प्रधानमन्त्रीले भारतीय टोलीले परमाणु जीवविज्ञान र जैव रसायन, पशु शरीर विज्ञान, पशु आकार विज्ञान र प्रणालीगत विज्ञान र वनस्पति कम्प्युटेशनल जीवविज्ञान जस्ता विषयहरूमा असाधारण ज्ञान प्रदर्शन गरेको बताउनु भएको छ। उहाँले भन्नु भयो, यो उपलब्धिले अनगिन्ती युवाहरूलाई विज्ञानको अध्ययनलाई अगाडि बढाउन र यस क्षेत्रमा उत्कृष्टता हासिल गर्न प्रेरित गर्नेछ।

अमित शाह - कोलकाता

केन्द्रीय गृह तथा सहकारी मन्त्री अमित शाहले स्वतन्त्रता आन्दोलन, धर्म र साहित्य लगायत सबै क्षेत्रहरूमा बंगालको देशमा रहेको समृद्ध योगदानलाई सम्झनु हुँदै पश्चिम बंगालको तत्कालीन सरकारले राज्यको सम्पदालाई ध्वस्त पारेको बताउनु भयो। उहाँले भारतीय जनता पार्टीले बंगाललाई फेरि महान बनाउने कुरामा जोड दिनु भयो।

बाइट

`हिजो कोलकाताको विश्व बंगला कन्भेन्सन सेन्टरबाट श्री अमित शाहले पश्चिम बंगालको हावडा जिल्लाको संकराइलमा अमूल बंगाल डेरी दही बनाउने सुविधाको लागि भर्चुअल रूपमा शिलान्यास गर्नु भयो। यो विश्वको सबैभन्दा ठूलो दही बनाउने सुविधा हो। श्री शाहले सहकारी उत्पादनहरू खरिद गरेर मानिसहरूले किसानहरूको सशक्तिकरणमा योगदान पुर्‍याउन सक्ने बताउनु भयो। उहाँले पश्चिम बंगालका विभिन्न सहकारी संस्थाहरूलाई प्रमाणपत्र वितरण गर्नु भयो र नौ जिल्लाहरूमा १४ सय मेट्रिक टन क्षमता भएका १४ वटा गोदामहरूको भर्चुअल रूपमा शिलान्यास गर्नु भयो। उहाँले राष्ट्रीय कृषि विकास योजना-आरकेवीवाई अन्तर्गत कुचबिहार र दक्षिण २४ परगना जिल्लाहरूमा प्रत्येक १०० मेट्रिक टन क्षमता भएका दुईवटा गोदामहरूको पनि उद्घाटन गर्नु भयो। उहाँले **डबल्यूबीईआरसीएस** नामक सहकारी पोर्टलको पनि शुभारम्भ गर्नुभयो।

मध्य प्रदेश – युसीसी विधेयक

मध्य प्रदेश मन्त्रिपरिषद्ले भोपाल नजिकैको ऐतिहासिक शहर जगदीशपुरमा आयोजित विशेष बैठकमा समान नागरिक संहिता यूसीसी विधेयकलाई अनुमोदन गरेको छ। पत्रकार सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्नु हुँदै मुख्यमन्त्री मोहन यादवले भन्नु भयो, यूसीसीले सबै समुदायलाई समान अवसर र अधिकार प्रदान गर्नेछ र यो कानून त्यस दिशामा एक प्रमुख कदम हो। उहाँले भन्नु भयो, यूसीसी विधेयकले नागरिकहरूको मौलिक अधिकारको उल्लंघन गर्दैन। मुख्यमन्त्रीले विधेयकको मस्यौदा तयार गर्नु अघि सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश न्यायाधीश रंजना प्रकाश देसाईको नेतृत्वमा एक समिति गठन गरिएको कुरामा प्रकाश पार्नु भयो जसले राज्यका सबै जिल्ला र डिभिजनहरूमा परामर्श गर्‍यो। उहाँले भन्नु भयो, भोपालमा राज्यस्तरीय छलफलमा विभिन्न धर्मका राजनीतिक दलहरू र सामाजिक संस्थाहरू पनि समावेश थिए। डा. यादवले भन्नुभयो, परामर्शले मुस्लिम समुदायमा बलियो समर्थन प्रकट गरेको छ, लगभग ८० प्रतिशत महिला र ४० प्रतिशत पुरुषले समान कानून लागू गर्ने पक्षमा छन्। मुख्यमन्त्रीले यो निर्णय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको २०४७ सम्ममा विकसित भारतको दृष्टिकोणसँग मेल खाने कुरामा जोड दिनु भयो| जुन "सबका साथ, सबका विकास, सबका विश्वास, सबका प्रयास" को सिद्धान्तमा निर्मित छ। विधेयक अब आजदेखि सुरु हुने विधानसभाको मनसुन सत्रमा पेश गरिनेछ।

यूसीसीको प्रमुख प्रावधानहरू अन्तर्गत राज्यमा एकभन्दा बढी विवाह मान्य हुनेछैन। सम्बन्ध विच्छेदले कानुनी प्रक्रिया पालना गर्नुपर्नेछ। महिला र पुरुषले समान उत्तराधिकारको अधिकार पाउनेछन्। एक महिनाभित्र लिभ-इन सम्बन्धको दर्ता अनिवार्य हुनेछ। गाउँ स्तरसम्म विवाह दर्ता अनिवार्य हुनेछ। आदिवासी समुदायलाई यस कानूनको दायरा बाहिर राखिएको छ।

मौसम

मौसम विभागले आज हिमाचल प्रदेश, जम्मू कश्मीर र उत्तराखण्डमा अत्यधिक भारी वर्षाको लागि 'रेड अलर्ट' जारी गरेको छ। आगामी दुई दिनमा दिल्ली, हरियाणा, चण्डीगढ, पञ्जाब, उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश, छत्तीसगढ, झारखण्ड, बिहार, पश्चिम बंगाल, ओडिशा र उत्तरपूर्वका केही भागहरूमा पनि भारी वर्षाको पूर्वानुमान गरिएको छ। आज कर्नाटक, रायलसीमा, तेलंगाना, राजस्थान, विदर्भ र अण्डमान र निकोबार टापुहरूमा मेघगर्जनसहित वर्षा हुने सम्भावना छ।

फिफा विश्वकप

स्पेनले डिफेन्डिङ च्याम्पियन अर्जेन्टिनालाई अतिरिक्त समयमा १-० ले हराउँदै २०२६ को फिफा विश्वकप जितेको छ। न्युयोर्क-न्यु जर्सी स्टेडियममा राति भएको फाइनलमा स्पेनी वैकल्पिक खेलाडी फेरान टोरेसले १०६ औं मिनेटमा गोल गर्दै आफ्नो टोलीलाई अर्जेन्टिनामाथि १-० को जित दिलाए। ९० मिनेटसम्म चलेको कडा र रोमाञ्चक प्रतिस्पर्धाको बावजुद कुनै गोल भएन| यद्यपि, टोरेसले अन्ततः १०६ औं मिनेटमा गोल गर्न सफल भए। यो जितसँगै स्पेनले आफ्नो दोस्रो फिफा विश्वकप उपाधि जितेको छ। स्पेनले यसअघि २०१० मा ट्रफी जितेको थियो। यो जितले स्पेनलाई पुरुष र महिला फुटबल विश्वकप दुवै एकैसाथ जित्ने पहिलो देश पनि बनायो।च्याम्पियनशिपमा अर्जेन्टिनाको प्रभुत्व समाप्त भयो। उनीहरू लगातार दोस्रो पटक च्याम्पियन बन्ने प्रयास गरिरहेका थिए| अन्तिम पटक १९६२ मा ब्राजिलले हासिल गरेको उपलब्धि। यो हारले अर्जेन्टिना र लियोनेल मेस्सीको लागि गौरवशाली युगको अन्त्य भयो; मेस्सीले नै २०२२ फिफा विश्वकप र २०२१ र २०२४ कोपा अमेरिका प्रतियोगितामा टोलीलाई जित दिलाएका थिए।स्पेनको उपाधि यात्रा केप भर्डे विरुद्ध गोलरहित बराबरीबाट सुरु भयो - जुन टोली एक आश्चर्यजनक प्याकेज साबित भयो। त्यसपछि, तिनीहरूले प्रभावशाली जितहरू जित्दै समूह एजमा शीर्ष स्थान सुरक्षित गरे। त्यसपछि उनीहरूले राउन्ड अफ ३२ मा अस्ट्रियालाई ३-० ले पराजित गरे, राउन्ड अफ १६ मा पोर्चुगललाई १-० ले पराजित गरे, क्वार्टरफाइनलमा बेल्जियमलाई २-१ ले पराजित गरे र सेमिफाइनलमा फ्रान्सलाई २-० ले पराजित गरे।

क्रिकेट - भारत विरुद्ध इङ्ग्ल्याण्ड

पुरुष क्रिकेटमा हिजो राति लन्डनको लर्ड्समा खेलिएको तेस्रो एकदिवसीयमा इङ्ग्ल्याण्डले भारतलाई २७ रनले पराजित गर्दै शृङ्खला २-१ ले आफ्नो पक्षमा पारेको छ। इङ्ग्ल्याण्डले भारतलाई ३८८ रनको लक्ष्य दिएको थियो। जवाफमा भ्रमणकारी टोली भारतले ५० ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै ३६० रन मात्र बनाउन सक्यो। पहिले ब्याटिङ गर्दै इङ्ग्ल्याण्डले ५० ओभरमा तीन विकेट गुमाउँदै ३८७ रन बनाएको थियो। ज्याकब बेथेललाई 'प्लेयर अफ द म्याच' घोषित गरिएको थियो भने जो रुटलाई 'प्लेयर अफ द सिरिज' घोषित गरिएको थियो। साउथह्याम्प्टनको रोज बाउलमा पाहुना टोलीले शृङ्खलाको पहिलो खेल छ विकेटले जितेको थियो। त्यसपछि, आयोजक टोलीले शृङ्खला बराबरी गर्न कार्डिफमा पुनरागमन गरेको थियो।

अमेरिका - इरान युद्ध

अमेरिकी केन्द्रीय कमाण्डले इरान विरुद्ध सैन्य आक्रमणको नयाँ लहर सुरु गरेको बताएको छ, जुन लगातार नवौं रातको अपरेशन हो। सामाजिक सञ्जाल पोस्टमा, केन्द्रीय कमाण्डले इरान विरुद्ध आक्रमणको नयाँ लहर हिजो राति सुरु भएको र होर्मुजको जलडमरूममा यात्रा गर्ने व्यावसायिक जहाजहरू र नागरिक नाविकहरूलाई आक्रमण गर्न प्रयोग गरिने इरानी सैन्य क्षमताहरूलाई कमजोर पार्ने काम जारी रहने बताएको छ, जसले गर्दा स्ट्रेटमा तनाव अझ बडेर गएको छ। यसअघि, लगातार आठौं रातको हडतालको क्रममा अमेरिकी सेनाले तटीय निगरानी र हवाई रक्षा सुविधाहरू, समुद्री क्षमताहरू, र मिसाइल र ड्रोन भण्डारण स्थलहरूसहित इरानी सैन्य सम्पत्तिहरूको दायरालाई लक्षित गरेको थियो। अमेरिकी सेनाले जु१७ लाईमा जोर्डनमा अमेरिकी सेवा सदस्यहरू विरुद्ध आक्रमण गर्ने इस्लामिक रिभोलुसनरी गार्ड कोर्प्स फोर्सहरूलाई पनि लक्षित गरेको थियो।
पश्चिम एसियाभरि ५० हजारभन्दा बढी अमेरिकी वर्दीधारी पुरुष र महिलाहरू कार्यरत छन्। संयुक्त राज्य अमेरिकाले गत हप्ता इरानको दक्षिणी प्रान्तहरूमा सैन्य स्थलहरू र पूर्वाधारहरूमा आक्रमणको लहर सुरु गरेको छ, दाबी गर्दै कि तिनीहरू हर्मुजको जलडमरूममा व्यावसायिक ढुवानीलाई धम्की दिने इरानको क्षमतालाई कमजोर पार्ने उद्देश्यले गरिएको थियो।